

احتمال ایجاد لیست انتظار 11 ساله برای عمره مفرده

با یک محاسبه ساده می‌توان به این نتیجه رسید که در صورت قرار گرفتن تمامی 6 میلیون و 500 هزار نفر ثبت‌نامی عمره، عملاً تا سال 1401 سهمیه عمره مفرده ایران پر خواهد بود و در طول این 11 سال امکان ثبت‌نام جدید وجود نخواهد داشت.

با یک محاسبه ساده می‌توان به این نتیجه رسید که در صورت قرار گرفتن تمامی 6 میلیون و 500 هزار نفر ثبت‌نامی عمره، عملاً تا سال 1401 سهمیه عمره مفرده ایران پر خواهد بود و در طول این 11 سال امکان ثبت‌نام جدید وجود نخواهد داشت. در ثبت‌نام‌های جدید "عمره مفرده" در محدوده زمانی 24 شهریور تا 24 مهر ماه امسال، مجموعاً حدود 6 میلیون و 500 هزار نفر اقدام به ثبت‌نام عمره کردند و این آمار رسمی است که از سوی علی لیلی، رئیس سازمان حج و زیارت اعلام شد. در حال حاضر مهم‌ترین مسئله‌ای که ذهن ثبت‌نام‌کنندگان عمره را با خود مشغول کرده، موضوع قرعه‌کشی برای تعیین اسامی 2 میلیون و 400 هزار نفری است که قرار است به عنوان پذیرفته‌شدگان قطعی عمره در نوبت اعزام از سال 93 قرار گیرند و آنگونه که پیش از این از سوی رئیس سازمان حج و زیارت اعلام شده است، 2 احتمال در مورد سایر افراد ثبت‌نام‌کننده‌ای که اسامی آنها در قرعه کشی پیش‌رو انتخاب نمی‌شود، وجود خواهد داشت. نخست اینکه افراد ثبت‌نام‌کننده‌ای که اسامی آنها در قرعه‌کشی انتخاب نمی‌شود با مراجعه به بانک‌ها، اصل پول خود را پس بگیرند و گزینه دوم اینکه در یک مرحله دیگر از بین این افراد باقیمانده، قرعه‌کشی صورت گیرد تا این افراد نیز در نوبت اعزام از سال 96 به بعد قرار گیرند.

*فقط تا 11 سال آتی امکان ثبت‌نام عمره وجود نخواهد داشت

با یک محاسبه ساده می‌توان به این نتیجه رسید که در صورت عملی شدن گزینه دوم (در نوبت قرار گرفتن تمامی 6 میلیون و 500 هزار نفر ثبت‌نامی عمره) و با احتساب سهمیه 800 هزار نفری کشورمان در مناسک عمره در هر سال، برای 8.5 سال بعد از سال 93 لیست اعزام به عمره تکمیل خواهد بود؛ زمانی که این مسئله را در کنار آغاز اعزام ثبت‌نام‌شدگان اخیر عمره از سال 93 قرار دهیم این نتیجه حاصل می‌شود که تا سال 1401 سهمیه عمره مفرده ایران پر خواهد بود و در طول این 11 سال امکان ثبت‌نام جدید وجود نخواهد داشت!

حال یک سؤال ساده؛ چه ضرورتی برای پر کردن سهمیه عمره مفرده کشورمان برای 10 - 11 سال آتی آنهم در یک دوره زمانی ثبت‌نام یک ماهه وجود دارد؟! این سؤال اساسی و مهمی است که مسئولان سازمان حج و زیارت باید پاسخگوی آن باشند.

&8226;#5,200,000,000,000 تومان حاصل ثبت‌نام‌های اخیر عمره

اما نیم‌نگاهی به مجموع مبالغی که از محل ثبت‌نام‌های اخیر عمره مفرده حاصل شده نیر خالی از لطف نیست؛ مجموع این مبلغ، عدد نجومی 5200000000000 (معادل 5 هزار و 200 میلیارد تومان) است هرچند که از سوی بانک‌ها اعلام شده که به این سپرده‌ها، سود قطعی 15 درصد تعلق خواهد گرفت اما چرایی کشیده شدن کار ثبت‌نام عمره به این مرحله نیز در جای خود قابل تأمل است. یکی از نکات تأمل‌برانگیز در این خصوص، مفاد تفاهمنامه سازمان حج و زیارت با 2 بانک عامل ملی و ملت در خصوص ثبت‌نام‌های عمره مفرده اخیر است.

&8226;#تبلیغات غیرقانونی بانک‌ها برای ثبت‌نام عمره

در بخشی از این تفاهمنامه قید شده که این 2 بانک در ایام ثبت‌نام عمره مفرده حق هیچگونه تبلیغات برای ثبت‌نام عمره را ندارند اما در عمل آنچه که شاهد بودیم تبلیغات بسیار گسترده این بانک‌ها برای جلب و جذب هرچه بیشتر مردم و تحریک آنها به ثبت‌نام عمره مفرده بود به گونه‌ای که حجم گسترده‌ای از تبلیغات این 2 بانک از طریق رسانه ملی، محیط‌های شهری و ... به تبلیغ ثبت‌نام عمره مفرده در مدت زمان یاد شده اختصاص داشت و قطعاً یکی از دلایل تحریک دوجندان مردم به ثبت‌نام عمره و رسیدن آمار ثبت‌نام‌ها به رقم 6 میلیون و 500 هزار نفر به واسطه همین تبلیغات غیرقانونی بود که صورت گرفت.

جالب اینکه بدانیم بانک‌ها به این امر نیز بسنده نکردند و با تعیین و فرستادن نمایندگان ویژه به ادارات و مؤسسات مختلف خصوصی و دولتی، اقدام به ثبت‌نام‌های دسته‌جمعی از افراد در محل‌های کاری آنها کردند و کافی است تصور کنید که اگر جلوی اعطای وام‌های "غیرشرعی" برای ثبت‌نام عمره در نخستین روزهای ثبت‌نام گرفته نمی‌شد، امروز با چه آماری از تعداد ثبت‌نام‌شدگان عمره مواجه بودیم.

&8226#؛ تلاش حداکثری مسئولان برای ثبت نام حداکثری عمره

به راستی چه ضرورتی ایجاب می کرد که تمام هم و غم مسئولان در فرصت زمان یک ماهه ثبت نام بر افزایش هرچه بیشتر تعداد ثبت نام کنندگان عمره متمرکز شود و چرا با وجود اینکه مسئولان سازمان حج و زیارت از ابتدا می دانستند که در این دوره از ثبت نام قرار است صرفا 2 میلیون و 400 هزار نفر در لیست انتظار قرار گیرند با این وجود ثبت نام ها را تا سقف 6.5 میلیون نفر ادامه دادند تا در نهایت شرایط به گونه ای شود که در حال حاضر یکی از گزینه های پیش رو، تن دادن به لیست های انتظار 11 ساله برای عمره باشد.

&8226#؛ توقف ثبت نام جدید عمره یا تمتع برای 6 تا 17 سال

همچنین سؤال اساسی دیگری که در این ماجرا مسئولان مرتبط با مناسک حج و عمره باید پاسخگوی آن باشند این است که چرا باید با این شیوه ثبت نام، همیشه یک لیست انتظار حداقل 5 ساله و در مورد اخیر 8.5 ساله برای تشریف به عمره داشته باشیم و یا در مورد حج تمتع با لیست انتظار 17 ساله مواجه باشیم و از سویی سایر متقاضیانی که در محدوده زمانی تعیین شده برای ثبت نام عمره موفق به ثبت نام نشوند، عملا برای سالیان طولانی از امکان ثبت نام محروم شوند.

در توضیح این مطلب باید گفت که با رویه اخیر سازمان حج و زیارت برای ثبت نام عمره مفرده، صرفا افرادی که در محدوده زمانی 24 شهریور تا 24 مهر ماه امسال امکان ثبت نام عمره مفرده را داشتند، موفق به گنجاندن نام خود در این لیست شدند و سایر افرادی که به هر دلیلی (دلایل مالی، شخصی، جسمی و ...) طی این یک ماه نتوانستند، ثبت نام کنند باید از امکان ثبت نام در سال های آتی و حداقل برای 6 سال محروم بمانند.

ناصواب بودن چنین رویه ای زمانی بیشتر قابل درک خواهد بود که بدانیم در هیچ یک از کشورهای اسلامی حتی برای "حج تمتع" نیز لیست های انتظار چندین ساله وجود ندارد چه رسد به لیست های انتظار 6 - 7 ساله آن هم برای عمره مفرده!

&8226#؛ سیستم اعزام سایر کشورهای مسلمان چگونه است؟

به طور نمونه در کشور "اندونزی" به عنوان پرجمعیت ترین کشور مسلمان که بیشترین سهمیه حج هر سال را در میان کشورهای مختلف مسلمان در اختیار دارد، در هر یک یا 2 سال برای اعزام به مناسک تمتع از میان متقاضیان، ثبت نام انجام می شود و سهمیه اعزام از طریق قرعه کشی مشخص می شود و در نهایت افراد برای یک سال آتی در لیست انتظار قرار می گیرند و در این کشور مانند ایران، خبری از لیست انتظار 17 ساله برای تشریف به حج تمتع و یا لیست های انتظار 6-7 ساله برای عمره مفرده وجود ندارد. نباید فراموش کرد که در کشور خودمان نیز تا پیش از سال 84 ثبت نام و اعزام های عمره و تمتع تقریبا در قالب لیست های یک یا 2 ساله انجام می شد.

&8226#؛ دخالت اغراض و مناسبات اقتصادی در نحوه ثبت نام عمره

چرا باید به خود اجازه دهیم که برخی اهداف و اغراض مالی و مناسبات اقتصادی، کم و کیف مناسک حج و عمره را تحت الشعاع خود قرار دهد و چرا باید فکر و ذهن بسیاری از مردم متدین و مشتاق به جا آوردن حج یا عمره مشغول این مسئله باشد که برای 17 سال آینده امکان ثبت نام و تشریف آنها به حج تمتع وجود نخواهد داشت و در مورد اخیر برای 6 - 7 سال آتی باید از ثبت نام عمره محروم باشند.

&8226#؛ پاسخی ساده و عملیاتی به مشکل لیست های انتظار طولانی

در پاسخ به برخی از توجیه های مرسوم مسئولان امر در مقابل این سؤالات، باید گفت که هر ساله از سوی عربستان سعودی سهمیه هر یک از کشورها برای مناسک عمره در آن سال مشخص می شود و سهمیه در نظر گرفته شده برای ایران نیز از این قاعده مستثنی نیست؛ بر این اساس، سازمان حج و زیارت می تواند به اندازه 2 یا 3 برابر سهمیه اعلام شده در هر سال، اقدام به ثبت نام عمره مفرده کند و با قرعه کشی از میان ثبت نام شدگان، اسامی قطعی افرادی که در آن سال به عمره اعزام می شوند را تعیین کند و در سال آینده نیز مجددا همین پروسه را تکرار کند که در این صورت نیازی به لیست های انتظار چندین ساله نخواهد بود.

به طور نمونه در موسم گذشته عمره مفرده از سوی عربستان سعودی سهمیه 800 هزار نفر برای کشورمان تعیین شد و در صورت عدم وجود لیست های انتظار فعلی، به راحتی این امکان وجود داشت که طی فراخوانی برای ثبت نام عمره 89 - 90 به میزان حدود 1.5 میلیون نفر از بین متقاضیان ثبت نام صورت گیرد و از میان این تعداد، 800 هزار نفر برای تشریف به عمره در موسم گذشته تعیین می شدند؛ ناگفته پیداست که در مورد حج تمتع نیز همین شیوه قابل اجراست.

حال با این توضیحات باید پرسید بر اساس کدام منطق و توجیه عقلانی، مسئولان امر چنین شرایطی را ایجاد می کنند که مردم کشورمان همیشه با لیست های انتظار چندین و چند ساله اعزام به عمره مواجه باشند؟

این کدام ضرورت است که مانع از ثبت نام عمره برای یک یا نهایتا 2 سال آتی می شود و این کدام توجیه است که چنین اجازه ای به مسئولان محترم سازمان حج و زیارت می دهد که مردم مشتاق زیارت خانه خدا را مجبور به تن دادن به لیست های چند ساله کنند و در مقابل خیل عظیمی از مشتاقان ثبت نام عمره یا تمتع را از ثبت نام برای 17 یا 5 - 6 سال محروم کنند.

قطعا عموم مردم منتظر دریافت پاسخ های روشن و شفاف مسئولان امر در خصوص این سؤالات و ابهامات هستند؛ امیدواریم مسئولان امر برای افکار عمومی حداقل احترام را قائل باشند و خود را ملزم به پاسخگویی در این خصوص بدانند.

